

Základy využití korpusu v praxi **cjbb75**

Středa: 10.00-12.00 G13

27. 2. Dú: získat přístupová práva (**uživatelské jméno/heslo**), přečíst si charakteristiky dostupných korpusů ÚČNK, znát odpovědi na otázky v hdt.

6. 3. Kontext – **příkazový řádek** – vyhledávání podle atributů (**word, lemma, tag, lc**), **cql, regulární výrazy, KWIC, konkordanční seznam a frekvenční seznam** jako zdroj poznání o jazykových vlastnostech vyhledaných jednotek (způsob psaní/pravopis: přejatá slova /*mailovat/mejlovat/majlovat/*, aplikace pravidel – varianty /ismus/izmus/, varianty pravopisu zdobnělin vlastních jmen – Terinka/Terynka).

https://wiki.korpus.cz/doku.php/manualy:kontext:novy_dotaz

Typ dotazu

Typy dotazů a jejich využití

Typ dotazu	Nač je vhodný	Jak funguje	Co umí	Příklady
Základní dotaz	pro první seznámení s korpusem	Vyhledá vložený výraz jako slovní tvar bez ohledu na velikost písmen: jde-li zároveň o základní slovníkový tvar (lemma), vyhledají se také všechny jeho tvary.	bez regulárních výrazů (RE), case-insensitive (nerozlišuje malá a velká písmena)	černý kočka > černá kočka, černou kočku, černých koček... černá kočka > černá kočka
Lemma	pro analýzu celého paradigmatu/lexému	Vyhledá všechny tvary přiřazené k danému lemmatu .	RE (možnost použít regulární výrazy), case-sensitive (rozlišuje malá a velká písmena), možnost upřesnit slovní druh	černý > černý, černému, černá, černé, černými... kočka > kočka, kočku, koček, kočkám...
Fráze	pro vícetvarovou kombinaci v daném tvaru	Vyhledá přesně zadanou frázi.	RE, case-sensitive	černý pes > černý pes český pes > český pes černého psa > černého psa
Slovní tvar	pro analýzu jednoho konkrétního tvaru	Vyhledá přesně zadaný tvar.	RE, case-in/sensitive (možnost volby Shoda velikosti)	jakkoli > jakkoli jakkoliv > jakkoliv jakkoli.* > jakkoli, jakkoliv, Jakkoli, JAKKOLIV...
Podřetězec	pro vyhledání řetězce znaků kdekoli ve slově	Vyhledá po sobě následující znaky v rámci jednoho slova.	RE, case-sensitive	pra > praděda, praxe, doprava, lepra... křá > pookřát, křáp, Jiskřákovi...
CQL	pro vyhledání všeho, co lze pomocí korpusového manažera vyhledat	CQL je Corpus Query Language , korpusový dotazovací jazyk (do něhož si rozhraní KonText samo interně převádí všechny předchozí typy dotazů).	RE, case-sensitive , CQL syntax	[lemma="kočka"] > kočka, kočku, koček, kočkám... [word="černá"] > černá [lemma="číst"] [tag="N.*"] > číst levity, četli článek, nečtete noviny...

Cvičení

Jak česky píšeme?

mail

? mailovat, meilovat, majlovat, mejlovat ?

Korpus:

Typ dotazu:

Lemma: klávesnice

Celkem: 69 (2 str.)

	Filtr	lemma	Frekvence
1.	p/ n	mail	18 839
2.	p/ n	mailový	3 773
3.	p/ n	mailovat	1 357
4.	p/ n	mailbox	138
5.	p/ n	mailing	129
6.	p/ n	mailování	117
7.	p/ n	mailer	102
8.	p/ n	mailto	41
9.	p/ n	mailingový	18
10.	p/ n	maillot	13
11.	p/ n	mailserveru	11
12.	p/ n	mailerový	11
13.	p/ n	mail-artu	9
14.	p/ n	mailovací	8
15.	p/ n	mailově	6

Složitější formulace dotazu

[lemma="m(ai|ei|aj|ej)l.*"]

https://wiki.korpus.cz/doku.php/manualy:kontext:frekvencni_distribuce

Menu: Frekvence

Pod označením *Frekvence* se v menu rozhraní KonText nachází funkce pro vytváření **frekvenčních distribucí**. Pomocí ní je možné získat přehled **typů** (např. různých slov) ve výsledku hledání spolu s jejich frekvencí. Vyhledáme-li např. všechna substantiva v gen. pl., můžeme pomocí této funkce zjistit, jaké **tvary** se v tomto pádě a čísle vyskytují a jak často. Stejně tak je ale možné frekvenční distribuci použít na zjišťování frekvencí jednotek předcházejících či následujících, počítání **lemmat** v **konkordanci**, nebo pro zjištění distribuce hledaného jevu napříč různými texty či jejich skupinami (podle **genre**, **txtype** apod.).

Frekvenční distribuce umožňuje jednak vlastní (obecné) nastavení a jednak **rychlé volby** (ty jsou přístupné v druhé úrovni menu):

1. **Lemmata** - vyhodnotí dotaz (KWIC) a vypíše všechna různá lemmata (atribut **lemma**) spolu s jejich frekvencí¹⁾
2. **Slovní tvary** - vyhodnotí dotaz (KWIC) a vypíše všechny různé tvary (atribut **word**) spolu s jejich frekvencí
3. **Dokumenty** - vyhodnotí celou **konkordanci** a vypíše názvy textů (strukturní atribut **nazev**), v nichž se hledaný jev vyskytuje, spolu s frekvencí tohoto jevu v jednotlivých textech
4. **Typy textů** - vyhodnotí celou **konkordanci** a vypíše přehled strukturních atributů²⁾, které se vztahují k typu textu (strukturní atributy **txtype_group**, **txtype**, **med**, **srclang**), spolu s jejich frekvencí (význam jednotlivých zkratk je k dispozici v **seznamu zkratk a kódů**)

Podobnou funkcionalitu, která se ovšem většinou vztahuje na celý korpus (nikoli pouze na jednu konkrétní konkordanci), poskytují také funkce **Nový dotaz** → **Seznam slov**.

Obsah	-
• Menu: Frekvence	
• Vlastní nastavení frekvenční distribuce	
• Frekvenční distribuce podle pozičních atributů	
• Frekvenční distribuce podle metainformací	
• Frekvenční seznam (výpis)	

Celkem: 154 (4 str.)

	Filtr	lemma	Frekvence
1.	p/n	mail	18 839
2.	p/n	mailový	3 773
3.	p/n	mailovat	1 357
4.	p/n	majlant	785
5.	p/n	mej1	249
~~6.~~	~~p/n~~	~~mejlit~~	~~161~~
7.	p/n	mailbox	138
8.	p/n	mailing	129
9.	p/n	mailování	117
10.	p/n	mailer	102
~~11.~~	~~p/n~~	~~mejlka~~	~~59~~
~~12.~~	~~p/n~~	~~majland~~	~~58~~
13.	p/n	mailto	41
14.	p/n	mejlovat	22

Můžeme sledovat frekvence pravopisných variant. Pracujeme s korpusem psaných textů, které navíc prošly jazykovou kontrolou. Úzus, který není jednotný, se může stát zdrojem pro úvahy o kodifikaci, která má odrážet úzus.

Dvojice typu *Terinka/Terynka*

lemma

ter[iy]nka

popř. oblasti . Soutěž byla završena slavnostním menu (domácí	terinka /terinka/X@-----	, Cassoulette ze šneků s bramborovým pyré , konfitované stehýnko
Rozhodně nebudou litovat hosté , kteří nevynechají předkrm . Zaječří	terinka /terinka/X@-----	servírovaná s hruškovým pyré nebo variace domácích zvěřinových paštik na
minut + 1 hodina marinování + pečení 20 minut Zeleninová	terinka /terinka/X@-----	s estragonem NA 1/2L FORMU 40 g karotky , na
395 Kč . Můj tip je ze studených předkrmů jehněčí	terinka /terinka/X@-----	s olivami (195 Kč) , z teplých předkrmů
objeví například Apiciova jatýrka , což je podle jídelního lístku	terinka /terinka/X@-----	z kachních jater marinovaných v brandy , či Mořská pěna
různých pochutin . Návštěvníci tak mohli vidět jídla s názvy	terinka /terinka/X@-----	z mořského řasa a toro z tuňáka , variace jehněčího
Jan Březina . A menu bylo opravdu vybrané : Králíčí	terinka /terinka/X@-----	s dýňovým semínkem jako předkrm a pak silný hovězí vývar
achní prsíčka s vlašským ořechem marinovaným v titinovém cukru ,	terinka /terinka/X@-----	z husích jater a uzených prsou v listovém těstě s

Není rozpoznáno (X), tvar na -ynka není doložen.

Je opravdu takový pravopis zdvojnásobení vlastních jmen možný?

Položme obecněji zadaný dotaz. Všechna podobná slova – užití regulárních výrazů.

Dotaz: Vyhledej všechna lemmata taková, že pro ně platí, že začínají libovolným znakem, za nímž následuje libovolný počet opakování libovolného znaku a končí na řetězec *inka* nebo *ynka*.

Hledat v korpusu

Korpus:

Typ dotazu:

Lemma:

Slovní druh:

.* [iy]nka

, Eltonem Johnem nebo Mary J. Blidge , a dvě	novinky /novinka/NNFP1-----A-----	. Reprezentativní výběr krátké čekání na nové album , které
ustašovského koncentračního tábora v Jasenovaci	Dinka /Dinka/NNMS1-----A-----	Šakiče (76) , byla 1 . února v
ednice Jičín - Městská knihovna přišla se zajímavou	novinkou /novinka/NNFS7-----A-----	. Na začátku prázdnin vyzvala čtenáře , aby ze svých
Vlašim - Praha , čeká od června podstatná změna .	Linka /linka/NNFS1-----A-----	by měla být prodloužena do Pacova . Po tomto datu
základem života . Tekutina čirá , s jíškou , se	zeleninkou /zeleninka/NNFS7-----A-----	Zastánci rybích polévek se dělí na dva nesmířitelné tábory :
rozdíly jsme se stali drahou destinací , " tvrdí Pavel	Hlinka /Hlinka/NNMS1-----A-----	. Česká ubytovací zařízení hledala nový způsob , jak přilákat
jejich dcera Chelsea s Marií a jejím novým přítelem	Fanyinky /fanyinka/NNFP4-----A-----	ječely před rytířem ! Princ FELIPE (28) ,
valuji odpadky První a poslední hudební nástroj Milé	maminky /maminka/NNFP5-----A-----	. Je zde další varování . Tentokrát se jedná o

Celkem: 2284 (46 str.)

	<u>Filtr</u>	<u>lemma</u>	<u>Frekvence</u>
1.	p/ n	linka	276 255
2.	p/ n	maminka	199 302
3.	p/ n	novinka	194 274
4.	p/ n	skupinka	52 575
5.	p/ n	Hlinka	32 266

ve druhé třetině . " Rozhodující moment byla neproměnná šance	Barinky /Barinka/NNMS2-----A-----	. Mohli jsme jít do vedení 3:1 , " podotkl
. Hrál napravo . Nejdříve na led chodili Suchánek s	Barinkou /Barinka/NNMS7-----A-----	, potom Jindra se Slavíkem , znovu Suchánek s Barinkou
. Vyrovnat se podařilo až na začátku 8 . minuty	Barinkovi /Barinka/NNMS3-----A-----	, jehož vyběhl ke skórování nezištnou přihrávkou Erat . Zpět
podal dvě trestní oznámení . Kvůli podvodu při přestupu Petera	Barinky /Barinka/NNMS2-----A-----	do Třince , ale také kvůli dluhům vůči hráčům .
Nosek , Malinský - Rachůnek , Král , Melenovský -	Barinka /Barinka/NNMS1-----A-----	, Kovář , Pištek - Okál , M. Čech ,
sil , série byla velice vyrovnaná , " připomněl .	Barinka /Barinka/NNMS1-----A-----	patří mezi kandidáty slovenské reprezentace . Jenže ho trápí bolest

Přestože *Barinka* není hypokoristikum od Bára, může nám nalezení tohoto dokladu pomoci. Jak? Omezíme se na případy podobné, tedy na lemmata u nichž před [iy] předchází tzv. tvrdá souhláska [rkh]

Korpus:

Typ dotazu:

Lemma:

.*[rkh][iy]nka

Broskve , 1 kg 39,90 CELKEM 304,50 ANDY Česká Lípa	Nektarinky /nektarinka/NNFP1-----A-----	, 1 kg 38,- Víno modré, 1 kg 53,-
v první a druhé útočné formaci elitního kanonýra Balaščíka s	Barinkou /Barinka/NNMS7-----A-----	. Cítili , že je potřeba něco změnit . A
ina totiž marně hledala ztracenou fenku labradorského retrívra	Terinku /Terinka/NNFS4-----A-----	, která se zaběhla . Psí slečnu našla hodná paní
vstříc , " řekla &url; Bočanová . Od září má	Marinka /Marinka/NNMS1-----A-----	v lavici " tetu " - asistentku , která jí
obit vizor . Konečně dospěl k proraženému vstupu vyřiznutému	Katrínko /Katrínka/NNFS5-----A-----	. Osadníci už tam byli ve velké síle a splétali
do Brna uvolnil dalšího brankáře Kubeše . Z obrany hrají	Barinka /Barinka/NNMS1-----A-----	, Hanzl a Žilůva za juniory , ale pokud nastoupí
- já asi nijak . Nejlépe , myslím , obstála	Terinka /Terinka/NNFS1-----A-----	, její čistý , čistý hlásek . Začala mi hned

To už vypadá lépe. Ale najdeme vůbec nějaké relevantní doklady?

Celkem: 227 (5 str.)

	Filtr	lemma	Frekvence
1.	p/n	mandarinka	3 658
2.	p/n	Barinka	2 608
3.	p/n	Kuchynka	920
4.	p/n	nektarinka	817
5.	p/n	Wawrinka	657
6.	p/n	Márinka	592
7.	p/n	Darinka	370
8.	p/n	Drinka	220
9.	p/n	Terinka	214
10.	p/n	Sárinka	182
11.	p/n	Blahynka	165
12.	p/n	efedrinka	136
13.	p/n	Katrínka	133
14.	p/n	Machynka	118

a 15 . minutě likvidoval Lilko střely útočného hrotu domácích	Terynka /Terynka/X@-----	. Poté hosté převzali iniciativu
výsledku . V 57 . minutě se dočkali a brankou	Terynka /Terynka/X@-----	snížili na rozdíl jediného gólu .
, ale Bartůněk nastřelil pouze Soldána . Souš zahrozila hlavičkou	Terynka /Terynka/X@-----	deset minut před poločasem .
třídy SK SIAD Bílina . Hosty porazil 3:0 dvěma góly	Terynka /Terynka/X@-----	a brankou Schoře po poločas
frajer , víme ? " -- Manželka Antonie čili	Terynka /Terynka/X@-----	jen poňukává . Celá tahle pat
míči se tak dostal Wagner , jenž pro svého kolegu	Terynka /Terynka/X@-----	vymyslel příhrávku na míru . Te
dřevěným zábradlím , které odděluje divácká místa , sedí jeho	Terynka /Terynka/X@-----	, celá v slzách , jimiž hodlá doj
, Tak poď , paní ! " -- Poslušná	Terynka /Terynka/X@-----	vyskočí , celá šťastná se zavě
se znaky . Temperamentní a vhodný na zahradu . "	Terynka /Terynka/X@-----	3 roky , fenka " Nekastrovaná t
první hrubka děčínské obrany a také první trest z kopačky	Terynka /Terynka/X@-----	- 1:0 . Vyrovnat mohl Ženišek ,
: Eliška , Terynka a Jindřich Dvorec - Eliška ,	Terynka /Terynka/X@-----	a Jindřich . Jmény postav z po
je šupa , že ho má zrovna Baník ! (	Terynka /Terynka/X@-----	) - Tak skvělý fotbal jsem na B
Jílek , starosta Jankova i Holašovic Tygřici : Eliška ,	Terynka /Terynka/X@-----	a Jindřich Dvorec - Eliška , Ter
Záleží ale také na tom , kdy půjdou Eliška ,	Terynka /Terynka/X@-----	a Jindřich do světa , " dodal Ar
bude muset zkusit najít náhradu za elitního střelce soutěže Aleše	Terynka /Terynka/X@-----	, o kterého má zájem rezerva f
nný byl zejména odchod našeho loňského nejlepšího střelce Aleše	Terynka /Terynka/X@-----	. Soupiska tak byla doplněna c
Souš spoléhala . Ve třinácté minutě šli hosté po akci	Terynka /Terynka/X@-----	s Berešem do vedení a domác

shromáždila kolem sebe dívky , mezi nimiž si oblíbila zvláště	Márynku /Márynka/NNFS4-----A-----	Kropáčkovou , s níž si ještě po letech dopisovala .
bylinek . Jak zpracovávat ovčí vlnu ukázala lesní mateřská školka	Márynka /Márynka/NNFS1-----A-----	. Druhý den konference se učitelé všech stupňů pod vedením
Havelka (oba Maratonstav Úpice) 32:33 , 6 .	Márynka /Márynka/NNFS1-----A-----	(Ski Jilemnice) 32:40 , 8 . Novák Tomáš
" V srpnu už chceme být doma , abychom naši	Márynku /Márynka/NNFS4-----A-----	připravili na školu . Nejhorší bude ji naučit chodit brzo
M . D. Rettigové , adresovaný do Rychnova nad Kněžnou	Márynce /Márynka/NNFS3-----A-----	Kropáčkové (Litomyšl 12 . 8 . 1836) ,
zana Nováčková . Za největší ozdoby své sbírky malířka považuje	Márynku /Márynka/NNFS4-----A-----	. " Je to následovnice té , kterou vyšlechtil přímý
proti proudu a technika přejela do obce Hostomice k rybníku	Márynku /Márynka/NNFS1-----A-----	. Jednotka za pomoci člunu po proudu řeky zjišťovala ,
1 . Pala , 2 . Havelka , 3 .	Márynku /Márynka/NNFS1-----A-----	, muži do 49 let : 1 . Urbánek ,
(3,5 - 24 - 3,5) : 1 .	Márynku /Márynka/NNFS1-----A-----	(Ski Jilemnice) 1:09:25 . Po třech závodech je

Co nám říká IJP a co lze nalézt v korpusech

Domácké podoby rodných jmen (Klárinka, Lukí/Luky)

Užíváním domáckých podob vlastních jmen vyjadřujeme určitý citový vztah k nositeli jména, proto se při jejich tvoření uplatňují hlavně různé citově zabarvené jazykové prostředky, např. zdrobněliny. V běžném hovoru také často slyšíme oslovení jako Šáří, Štěpi, Tomí, Viki apod. Jsou to tvary domáckých jmen vzniklé původně jako zkrácená podoba **zdrobnělým utvořených příponou -ínka, -ička** nebo **-ík, -iček**: Šárínka – Šáří, Stázička/Stázi(n)ka – Stázi, Tomík/Tomíček – Tomí. Potřeba tvořit citově zabarvené podoby jmen je však natolik silná, že tvary na **-í** pronikly a nadále pronikají také ke jménům, která zdrobněliny s **-í/-i** v příponě obvykle netvoří, např. Věra – (Věruška, Věrunka) – Věří, Lukáš – (Lukášek) – Lukí.

Domácké podoby jmen se uplatňují téměř výhradně v soukromých, důvěrných projevech, a to především v mluvené podobě. V písmu se objevují jen v omezené míře – v soukromé komunikaci, v neformálních textech či v beletrii, kde signalizují vztahy mezi jednotlivými postavami. Při řešení jejich pravopisných podob lze vycházet ze způsobu tvoření nebo z hláskové stavby tvaru jména a dojit tak k různým podobám.

Vlivem analogie s typy, které mají **-i** ve zdrobnělých příponě (Stázička/Stázi(n)ka – Stázi, Tomík/Tomíček – Tomí), obvykle píšeme měkké **i** u všech domáckých podob zakončených na **-í**: Lukí, Viki, Šáří, Věří apod. Právě živé a frekventované zdrobněliny s **-i** v příponě jsou pro psaní Lukí, Šáří atd. silnou oporou, stejně jako přípony zveličující až hanlivě: Stázi(n)ka, Šáří(n)ka. Psaní s **-í** tedy považujeme za základní, a to bez ohledu na způsob tvoření a v některých případech i navzdory tomu, že koncovému **-i** předchází pravopisně tvrdá souhláska.

Předchází-li koncovému **-i** tvrdá souhláska, nemůžeme označit za chybné ani podoby s **-y**: Věří/Věry, Lukí/Luky atd. Předchází-li koncovému **-i** souhláska **d, t, n**, dává se přednost psaní **-í**, nebo **-y** podle výslovnosti předchozí souhlásky: Hanička – Hani [-ň-]. Vlasta – Vlastí [-t-], ale Rudolf – Rudy, Antonín – Tony. Méně obvyklé (ale přípustné) je psát též Rudí [rudý].

jedním z větších kousků dýňové úrody vyfocen i rodinný pejsek	Sárynka /Sárynka/X@-----	. O bohatou úrodu se Manovi podělili i se sousedy
. Mám ráda televizi a koukám ráda na pohádky .	Sárynka /Sárynka/X@-----	Kovářová Mně dají rodiče na zadek . Pak můžu koukat

Filtr konkordancí

Filtr: pozitivní negativní

Vybraný token: první poslední

Rozsah hledání: od 0 do 0 včetně KWIC

Typ dotazu: Lemma

klávesnice

Lemma: .*ynka

P-filtr

.*ynka

Celkem: 41 (1 str.)

	Filtr	lemma	Frekvence
1.	p/n	Kuchynka	920
2.	p/n	Blahynka	165
3.	p/n	Machynka	118
4.	p/n	Terynka	17
5.	p/n	Marynka	9
6.	p/n	Márynka	9
7.	p/n	marynka	7
8.	p/n	Štrynka	6
9.	p/n	Kachynka	5
10.	p/n	Horynka	5
11.	p/n	Merynka	4
12.	p/n	Barynka	4
13.	p/n	Térynka	3
14.	p/n	Terrynka	3
15.	p/n	Nohynka	3
16.	p/n	Hrynka	3
17.	p/n	Surynka	2
18.	p/n	rynka	2
19.	p/n	Korynka	2
20.	p/n	Sárynka	2
21.	p/n	Cherrynka	2
22.	p/n	Bechynka	2
23.	p/n	Jackynka	1
24.	p/n	Bukrynka	1
25.	p/n	sukynka	1

Závěr: Je patrné, že analýza korpusových dat může přinést některé poznatky odporující běžným poučkám a pravidlům. Analýza deminutivního sufixu *-inka* užívaného pro tvoření podob vlastních jmen prokázala rozkolísanost úzu, který je v rozporu s pravidly uvedenými v IJP.

Naučili jsme se:

Používat některé **regulární výrazy** v jazyce *cql*. (*.*, [], |)

Používat **statistiky a zobrazení**.

Používat **filtry**.

Ukázali jsme, **jak lze používat jazykový korpus k hledání odpovědí na otázky týkající se grafické podoby jazyka**.

Doplňující četba:

OSOLSOBĚ, Klára a Jana MACHALOVÁ. Hypokoristika z rodných jmen v Korpusu soukromé korespondence. In Hladká, Zdeňka a kol.. *Soukromá korespondence jako lingvistický pramen*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 33-59.

13. 3. Dů:

1. Jaká jsou lemmata/tvary adaptovaných slov a jaké je frekvenční rozložení variantních způsobů jejich grafické realizace (slovesa utvořená od anglických základů: *použí(va)t Skype= ????*, *použí(va)t google = ???*, *použí(va)t twitter = ???*).

Uvědomte si, že nově přejatá slova nebudou ve slovníku automatické analýzy, a je tedy třeba na ní moc nespolehat.

2. V IJP se uvádí, že:

Časté chyby – výrazy nesprávně považované za spřežky

Jelikož se v následujících případech velmi často chybuje, připomínáme, že jen zvlášť píšeme zpodstatnělá přídavná jména, která se užívají pouze či převážně s předložkou *na* a pojí se se 4. p. Jsou to např. spojení: *na shledanou*, *na viděnou*, *na slyšenou*, *na rozloučenou*, *na odchodnou*, *na uvítanou*, *na zotavenou*, *na posílněnou*, *na pováženou*, *na uváženou*, *na rozmyšlenou*, *na vysvětlenou*, *na srozuměnou*, *na upřesněnou*, *na vybranou*, (*jako*) *na zavolanou*.

Dalším slovním spojením, které je často mylně chápáno, a proto psáno jako spřažený (jednoslovný) výraz, je *na rozdíl*. Také v tomto případě je nutné psát uvedené spojení jako slova dvě, respektive sekundární předložku *na rozdíl od* jako slova tři.

Zjistěte, jaký je stav dodržování uvedené pravopisné normy v korpusech řady SYN a popište, jak jsou nesprávně (dohromady) zapsané doklady interpretovány na rovině lemmatizace a tagování.